

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра інфекційних хвороб з курсом дерматовенерології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ

01 вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 221 «Стоматологія»

Освітньо-професійна програма: Стоматологія

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Стоматологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 10 від 27 червня 2024 року) та освітньо-професійної програми «Стоматологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності І 1 «Стоматологія» галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (протокол № 8 від 24 квітня 2025 року).

Розробники:

завідувач кафедри, д-р мед. наук, професор Чабан Т.В.,
к. мед. наук, доцент Ковтун Л.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інфекційних хвороб з курсом дерматовенерології

Протокол № 1 від «29».серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

Тетяна ЧАБАН

Погоджено із гарантом ОПП

Анатолій ГУЛЮК

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з терапевтичних дисциплін ОНМедУ

Протокол № 1 від «29».серпня 2025 р.

Голова комісії

Олена ВОЛОШИНА

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

(назва кафедри)

Протокол № ____ від « ____ ». ____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри

(назва кафедри)

Протокол № ____ від « ____ ». ____ 20__ р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Загальна кількість: кредитів: 1,0 Годин: 30	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я» Спеціальність: 221 «Стоматологія» Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Денна форма навчання
		Обов'язкова дисципліна
		Рік підготовки: 4 курс
		Семестри: VII - VIII
		Лекції (4 год.)
		Практичні заняття (14 год.)
		Семінарські заняття (0 год.)
		Лабораторні (0 год.)
		Самостійна робота 12 год.
		Форма підсумкового контролю – залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни, компетентності, програмні результати навчання

Мета викладання навчальної дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти стоматологічного факультету системних медичних знань про етіологію, патогенез, клініку, методи діагностики, лікування та профілактику найпоширеніших дерматозів, венеричних хвороб та захворювань, що передаються переважно статевим шляхом; навчити здобувачів вищої освіти оцінювати клінічні ознаки дерматовенерологічного пацієнта, складати план обстеження хворого для встановлення діагнозу, оцінювати діагностичні критерії та проводити диференційну діагностику, складати план лікування вищезазначених захворювань та виписувати рецепти на призначені лікарські речовини. Передбачається, що ці знання, вміння та навички, дозволять лікарю стоматологу своєчасно розпізнати вказані хвороби та спрямувати пацієнта до лікаря дерматовенеролога. Обізнаність стосовно проявів венеричних хвороб та інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом, а також профілактичних заходів їх розповсюдження є важливою складовою професійної підготовки лікаря будь-якої спеціальності та спеціалізації.

Завдання:

- Набуття навичок і вмінь загального обстеження дерматовенерологічного хворого (огляд, оцінка змін шкіри, визначення проліферативних, ексудативних, порожнинних і безпорожнинних, природжених і набутих первинних та вторинних морфологічних елементів, мономорфності та поліморфності висипки, пальпація, перкусія, поскрібування, визначення дерматографізму, здійснення діаскопії, йодної проби Бальцера, симптомів Нікольського, Мещерського, інструментальні дослідження);
- Набуття практичних навичок для діагностики та диференційної діагностики найпоширеніших захворювань шкіри, захворювань що передаються переважно статевим шляхом, одним із клінічних проявів яких є ураження слизової оболонки порожнини рота.
- Набуття вмінь організації консультацій лікарів-фахівців для встановлення остаточного діагнозу.
- Засвоєння сучасних методів терапії і профілактики шкірних та венеричних хвороб.

5. Набуття практичних навичок щодо забору для лабораторного дослідження необхідного біоматеріалу (луски, гній, серум, кров тощо) і вміння їх правильної інтерпретації.
6. Набуття навичок і вмінь надання невідкладної допомоги при непритомності, шоку, алергічних реакціях; направлення хворих до спеціального лікувально-профілактичного закладу.
7. Набуття навичок застосування примочок, паст аерозолів, лосьйонів та ін.
8. Набуття навичок і вмінь оформлення медичної документації – амбулаторних карт хворого.
9. Формування морально-етичних та деонтологічних якостей при професійному спілкуванні з хворим.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

Загальні компетентності:

- ЗК2.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК7.** Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК8.** Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК16.** Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності.

- СК1.** Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані
- СК2.** Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів
- СК3.** Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання
- СК7.** Здатність до діагностування невідкладних станів
- СК8.** Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги
- СК9.** Спроможність проводити лікування основних захворювань органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області.
- СК14.** Здатність до планування і проведення профілактичних та протиепідемічних заходів щодо інфекційних хвороб

Програмні результати навчання.

- ПРН2.** Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.
- ПРН3.** Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.
- ПРН4.** Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).
- ПРН5.** Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4), враховуючи вік пацієнта.
- ПРН10.** Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм,

шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН19. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.

ПРН21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Знати:

1. Основи теоретичної дерматології: анатомо-фізіологічні особливості будови шкіри та слизових оболонок, гістопатологія шкіри, семіотика захворювань шкіри та слизових оболонок, основи клінічної фармакології для лікування шкірних хвороб);
2. Етіологію, патогенез, патоморфологію, основні клініко-діагностичні ознаки та перебіг найбільш розповсюджених шкірних хвороб, їх стоматологічні прояви, профілактику та лікування;
3. Біологічні особливості збудників, особливості клінічного перебігу, методи діагностики та лікування венеричних захворювань, ВІЛ-інфекції та інших інфекцій, що передаються переважно статевим шляхом, їх стоматологічні прояви. Організаційно-профілактичні заходи щодо попередження їх розповсюдження.

Вміти:

1. Визначати етіологічні та патогенетичні фактори появи та подальшого клінічного перебігу найбільш поширених шкірних і венеричних захворювань людини.
2. Класифікувати та аналізувати типову клінічну картину найбільш поширених шкірних хвороб та захворювань, що передаються переважно статевим шляхом.
3. Описувати патологічні дерматологічні стани та стан слизових оболонок, використовуючи спеціальну термінологію.
4. Ставити на основі клініко-анамнестичних даних попередній діагноз найбільш поширених шкірних та венеричних захворювань.
5. Складати план обстеження та аналізувати дані лабораторних та/або інструментальних обстежень.
6. Проводити диференційну діагностику дерматозів та венеричних захворювань.
7. Визначати основні принципи лікування хворих відповідно до їх діагнозу.
8. Проводити первинну та вторинну профілактику шкірних хвороб та інфекцій, що передаються статевим шляхом.
9. Використовувати морально-етичні принципи спілкування з хворими на шкірні та венеричні захворювання.
10. Визначати тактику подальшої психологічної підтримки хворого, у разі хронічного тривалого перебігу захворювання.

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Введення в дерматовенерологію.

Дерматовенерологія - це клінічна медична дисципліна, яка вивчає об'єктивні та суб'єктивні особливості різноманітних клінічних проявів ураження шкіри та слизових оболонок організму людини у їх єдності та взаємодії з зовнішнім середовищем. Дерматовенерологія як одна з наукових основ клінічної медицини. Значення та місце дерматовенерології у підготовці лікаря-стоматолога. Деонтологія в дерматології.

Анатомічна та гістологічна будови шкіри, її придатків та слизової оболонки порожнини рота, червоної кайми губ; Характеристика функцій шкіри та слизових оболонок, їх вікові та статеві особливості. Зв'язок шкіри з іншими органами та системами. Патоморфологічні зміни шкіри та слизових оболонок. Семіотика: первинні та вторинні морфологічні елементи ураження шкіри та слизових оболонок. Методи обстеження дерматологічного пацієнта з ураженням слизової оболонки порожнини рота.

Тема 2. Основні концепції лікування шкірних хвороб. Етіотропна терапія, патогенетична терапія, зовнішнє лікування, фізичні методи лікування. Фармакотерапія при захворюваннях шкіри, слизових оболонок та червоної кайми губ.

Дерматози являють собою не тільки місцеві патологічні процеси в шкірі. Вони – результат змін нервової системи, функцій внутрішніх і ендокринних органів, обміну речовин, гомеостазу та ін. Тому лікування уражень шкіри повинне бути комбінованим (загальним і місцевим), комплексним – із застосуванням психотерапії, медикаментозних препаратів, фізіотерапевтичних методів і курортного лікування. При лікуванні шкірних хвороб використовуються таку систему: 1) режим; 2) дієта; 3) загальна терапія; 4) зовнішня (місцева) терапія; додаткові (психотерапевтичні, фізіотерапевтичні, хірургічні) методи; 6) профілактика та курортолікування. Фармакотерапія при захворюваннях шкіри, слизових оболонок та червоної кайми губ.

Тема 3. Піодермії та бактеріальні ураження слизової оболонки порожнини рота. Паразитарні захворювання шкіри та слизових оболонок. Загальне уявлення про піодермії: епідеміологія, етіологічні чинники, класифікація: стафілодермія, стрептодермія, стрепто-стафілодермія; нозологічні форми. Виразково-некротичний стоматит Венсана, гангренозний стоматит. Клінічна картина. Діагностика. Сучасні методи терапії: системна та зовнішня. Протиепідемічні заходи.

Етіопатогенез та епідеміологічні особливості корости. Клінічні форми та особливості сучасного перебігу корости. Діагностика та диференційний діагноз корости. Принципи терапії та профілактики корости. Етіопатогенез та епідеміологічні особливості педикульозу. Клінічна картина педикульозу. Діагностика та диференційний діагноз педикульозу. Принципи терапії та профілактики педикульозу.

Тема 4. Мікотичні ураження шкіри та слизових оболонок. (керитомікози, дерматомікози, кандидози, глибокі мікози) Етіологічні чинники розвитку мікозів у людини. Класифікація мікотичних уражень. Основні прояви мікотичного ураження гладкої шкіри та слизових оболонок. Різнокольоровий лишай. Мікоз стоп (сквамозна, інтерттригіозна, дисгідротична форми). Прояви мікотичного ураження нігтів. Заїда кандидозна. Кандидозний хейліт. Кандидоз слизової оболонки порожнини рота. Основні прояви мікотичного ураження волосистої частини голови: мікроспорія, трихофітія, фавус (парша). Діагностика проявів мікотичного ураження: мікроскопічна, проба Бальзера, люмінесцентна діагностика під лампою Вуда. Загальні принципи терапії. Профілактичні заходи

Тема 5. Вірусні ураження шкіри та слизових оболонок. Бульозні дерматози. Вірусні ураження шкіри та слизових оболонок. Герпес. Етіологія та патогенез. Клінічні прояви на шкірі та їх особливості при ураженні слизових оболонок (бородавки, контагіозний моллюск, папіломавірусна інфекція). Герпесвірусна інфекція в стоматології: герпетичний стоматит, оперізуючий герпес. Клінічні різновиди оперізувального герпесу. Постгерпетична невралгія та її особливості. Діагностика, диференційна діагностика. Принципи місцевої та загальної терапії.

Бульозні дерматози. Класифікація: акантолітична пузирчатка, герпетичний дерматит Дюрінга. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Зміни слизової оболонки порожнини рота при захворюваннях шкіри з аутоімунним компонентом.

Тема 6. Дерматити. Екзема. Атопічний дерматити. Хейліти. Токсикодермії. Простий контактний або артифікаційний дерматит: класифікація, клініка та лікування. Алергічні контактні дерматити, токсикодермія. Клінічна картина та лікування. Дерматологічні тести, що допомагають визначити алергени. Моно- та полісенсibiлізація. Порівняльна характеристика простого та алергічного дерматиту. Екзема (eczema) та її різновиди: істинна або ідіопатична екзема; мікробна екзема: паратравматична, варикозна, мітотична, дисгідротична; себорейна екзема, нумулярна екзема; професійна. Стадії розвитку екзематозного процесу. Диференційний діагноз. Принципи терапії. Прогноз та профілактика рецидивів. Атопічний дерматит. Клініка. Діагностика. Диференційна діагностика. Лікування. Хейліти. Визначення поняття, типи хейлітів: гландулярний, ексfolіативний, алергічний, метеорологічний, екзематозний, атопічний, макрохейліт, гіповітамінозний хейліти. Діагностика, диференційна діагностика. Топічне та/або системне лікування.

Прояви алергічних станів в порожнині рота Реакції негайного та сповільненого типу. Хронічний рецидивуючий афтозний стоматит. Афтози: синдром Бехчета, афти Беднара та ін. Багатоформна ексудативна еритема. Етіологія, патогенез та перебіг багатоформної ексудативної еритеми на шкірі та слизових оболонках. Діагностика, диференційна діагностика. Принципи та методи лікування, профілактики. Синдроми Стівенса-Джонсона, Ласйла. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування. Кропив'янка. Невідкладна допомога.

Тема 7. Папуло-сквамозні дерматози: червоний плоский лишай, псоріаз - їх прояви на слизовій оболонці порожнини рота. Сучасні уявлення про етіопатогенез псоріазу та червоного плоского лишая. Чинники, що сприяють розвитку цих захворювань. Класифікація. Диференційна діагностика цих дерматозів. Принципи диспансеризації.

Червоний плоский лишай. Особливості ураження шкіри та слизових оболонок. Характер свербежу. Принципи лікування та профілактики.

Псоріаз. Клінічні вияви. Еволюція висипки. Клінічні форми. Стадії клінічного перебігу. Диференційний діагноз. Алгоритм лікування. Лікарсько-трудова експертиза.

Тема 8. Доброякісні, злоякісні новоутворення шкіри, СОПР та червоної кайми губ. Передракові захворювання шкіри та слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ (преканкрози): облігатні та факультативні. Аспекти етіопатогенезу, клініка, принципи діагностики, лікування, прогноз та профілактика.

Тема 9. Туберкульоз шкіри. Збудник. Ураження шкіри як один з проявів загальної туберкульозної інфекції. Клінічні форми туберкульозу шкіри. Патогенез. Клінічна характеристика та гістопатологія основних форм шкірного туберкульозу. Клінічні прояви в порожнині рота – стоматологічні аспекти. Діагностика. Принципи лікування. Профілактика.

Тема 10. Лепра. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клінічні різновиди. Стоматологічні аспекти клінічних проявів. Діагностика. Лікування. Профілактика. Організація боротьби з лепрою.

Тема 11. Сифіліс. Етіологія. Патогенез. Епідеміологія і загальна патологія. Імунітет. Шляхи передачі. Загальний перебіг. Класифікація. Інкубаційний період. Первинний період сифілісу. Вторинний, третинний та природжений сифіліс. Прояви сифілісу в порожнині рота та на червоній каймі губ – стоматологічні аспекти. Лабораторна діагностика сифілісу: мікроскопічний і серологічні (методи експрес-діагностики, стандартні та високо специфічні реакції на сифіліс). Правила забору матеріалу для лабораторного виявлення блідої трепонеми. Основні принципи лікування хворих на сифіліс. Показання та протипоказання щодо призначення протисифілітичних препаратів. Антибіотики групи резерву. Неспецифічна терапія при лікуванні сифілісу. Диспансерне спостереження за хворими на сифіліс. Критерії вилікуваності хворих на сифіліс. Комплекс профілактичних заходів при сифілісі.

Тема 12. Гонорея. Етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування та профілактика. Екстрагенітальна гонорея – стоматологічні аспекти. Негонорейні захворювання сечостатевої системи.

Етіопатогенез та епідеміологічні особливості гонореї. Клінічні форми та перебіг гонореї. Екстрагенітальна гонорея – стоматологічні аспекти. Критерії діагностики гонореї та її ускладнення. Принципи лікувально-профілактичних заходів та диспансеризації хворих на гонорею.

Трихомоніаз уrogenітальний. Етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування та профілактика. Хламідіоз уrogenітальний. Етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування та профілактика. Етіопатогенез та епідеміологічні особливості мікоплазмозу, уреаплазмозу. Клінічні форми та перебіг. Критерії діагностики. Принципи лікування та профілактика. Папіломавірусна інфекція уrogenітального тракту. Бактеріальний вагіноз (гартнерельоз). Сучасний погляд на проблему. Мікст-інфекція. Збудники, клініка, діагностика, принципи лікування.

Тема 13. ВІЛ/СНІД: збудник, епідеміологія. Загальний клінічний перебіг ВІЛ-інфекції та СНІДу. Клінічна класифікація виявів ВІЛ-СНІДу. Характеристика найчастіших уражень шкіри при СНІДі: волосиста лейкопакія, саркома Капоші, простий герпес, оперізувальний герпес, контагіозний моллюск, вітряна віспа, гострокінцеві кандиломи, грибові хвороби (мікози), кандидоз, себорейний дерматит, телеангіектазії. Методи лабораторної діагностики. Принципи лікування. Протиепідемічні заходи. Індивідуальна профілактика. Громадська профілактика.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Аудиторні		СРЗ	Інд. робота
		Лекції	Практичні заняття		
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Введення в дерматологію. Анатомія, гістологія, фізіологія шкіри, придатків та слизової оболонки рота і губ. Патоморфологічні зміни шкіри та слизових оболонок. Семіотика: первинні та вторинні морфологічні елементи шкіри та слизової оболонки порожнини рота. Методи обстеження дерматологічного пацієнта з ураженням слизової оболонки порожнини рота.	2		-	2	-
Тема 2. Основні концепції лікування шкірних хвороб. Фармакотерапія при захворюваннях шкіри, слизових оболонок та червоної кайми губ.	2		-	2	
Тема 3. Піодерміти та бактеріальні ураження слизової оболонки порожнини рота. (виразково-некротичний стоматит Венсана, гангренозний стоматит) Паразитарні захворювання шкіри та слизових оболонок.	2		2	-	-
Тема 4. Мікотичні ураження шкіри та слизових оболонок. (заїда кандидозна, кандидозний хейліт, кандидоз слизової оболонки порожнини рота)	2		2	-	-
Тема 5. Вірусні ураження шкіри та слизових оболонок. (бородавки, контагіозний моллюск, папіломавірусна інфекція). Герпесвірусна інфекція в стоматології. Бульозні дерматози. Акантолітична пухирчатка. Герпетиформний дерматит	2		2	-	

Дюрінга.		2			
Тема 6. Дерматити. Екзема. Атопічний дерматити. Хейліти. Токсикодермії. Багатоформна ексудативна еритема. Синдроми Стівенса-Джонсона, Ласйла. Кропив'янка.	4		2	-	-
Тема 7. Папуло-сквамозні дерматози: червоний плоский лишай та псоріаз – їх прояви на слизовій оболонці порожнини рота.	2		2	-	
Тема 8. Передракові захворювання шкіри та слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ (преканкрози). Доброякісні, злоякісні новоутво-рення. Аспекти етіопатогенезу, клініка, принципи діагностики лікування, прогноз.	2		-	2	-
Тема 9. Туберкульоз шкіри. Етіопатогенез. Клінічні форми туберкульозу шкіри. Кіничні прояви в порожнині рота – стоматологічні аспекти. Принципи діагностики, лікування. Профілактика.	2	-	-	2	
Тема 10. Лепра. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клінічні різновиди. Стоматологічні аспекти клінічних проявів. Діагностика. Лікування. Профілактика. Організація боротьби з лепрою.	2	-	-	2	
Тема 11. Сифіліс. Загальний перебіг. Класифікація. Первинний період сифілісу. Вторинний, третинний та природжений сифіліс. Прояви сифілісу в порожнині рота та на червоній каймі губ – стоматологічні аспекти.	4	2	2	-	-
Тема 12. Гонорея. Екстрагенітальна гонорея –	2		2	-	

стоматологічні аспекти. Негонорейні захворювання сечостатевого органів. Мікст-інфекція. Збудники, клініка, діагностика, принципи лікування					
Тема 13. СНІД: збудник, епідеміологія, прояви на шкірі та слизових оболонках. Сучасні методи діагностики та лікування. Профілактика СНІДу.	2			2	
УСЬОГО ГОДИН	30	4	14	12	-

5. Теми лекційних/семінарських/практичних/ лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Анатомія, гістологія, фізіологія шкіри, придатків та слизової оболонки рота.. Семіотика: первинні та вторинні морфологічні елементи шкіри та слизової оболонки порожнини рота. Короткий огляд основних дерматозів з урахуванням їх особливостей у стоматологічній практиці.	2
2	Гонорея. Екстрагенітальна гонорея – стоматологічні аспекти. Негонорейні захворювання сечостатевого органів. Мікст-інфекція. Збудники, клініка, діагностика, принципи лікування	2
	Всього	4

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені

5.3. Теми практичних занять

№з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 3. Піодерміти та бактеріальні ураження слизової оболонки порожнини рота. (виразково-некротичний стоматит Венсана, гангренозний стоматит) Паразитарні захворювання шкіри та слизових оболонок.	2
2	Тема 4. Мікотичні ураження шкіри та слизових оболонок. (заїда кандидозна, кандидозний хейліт, кандидоз слизової оболонки порожнини рота)	2
3	Тема 5. Вірусні ураження шкіри та слизових оболонок. (бородавки, контагіозний моллюск, папіломавірусна інфекція). Герпесвірусна інфекція в стоматології. Бульозні дерматози. Акантолітична пузирчатка. Герпетиформний дерматит Дюрінга.	2
4	Тема 6. Дерматити. Екзема. Атопічний дерматити. Хейліти. Токсикодермії. Багатоформна ексудативна еритема. Синдроми Стівенса-Джонсона, Лаялла.	2

	Кропив'янка.	
5	Тема 7. Папуло-сквамозні дерматози: червоний плоский лишай та псоріаз – їх прояви на слизовій оболонці порожнини рота.	2
6	Тема 11. Сифіліс. Загальний перебіг. Класифікація. Первинний період сифілісу. Вторинний, третинний та природжений сифіліс. Прояви сифілісу в порожнині рота та на червоній каймі губ – стоматологічні аспекти.	2
7	Тема 12. Гонорея. Екстрагенітальна гонорея – стоматологічні аспекти. Негонорейні захворювання сечостатевих органів. Мікст-інфекція. Збудники, клініка, діагностика, принципи лікування	2
РАЗОМ		14

5.4. Теми лабораторних занять
Лабораторні заняття не передбачені

5.4. Теми лабораторних занять
(лабораторні заняття програмою не передбачені)

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

№ з/п	Тема	Кількість годин
1.	Тема 1. Введення в дерматологію. Анатомія, гістологія, фізіологія шкіри, придатків та слизової оболонки рота і губ. Патоморфологічні зміни шкіри та слизових оболонок. Семіотика: первинні та вторинні морфологічні елементи шкіри та слизової оболонки порожнини рота. Методи обстеження дерматологічного пацієнта з ураженням слизової оболонки порожнини рота.	2
2.	Тема 2. Основні концепції лікування шкірних хвороб. Фармакотерапія при захворюваннях шкіри, слизових оболонок та червоної кайми губ.	2
3.	Тема 8. Передракові захворювання шкіри та слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ (преканкрози). Доброякісні, злоякісні новоутворення. Аспекти етіопатогенезу, клініка, принципи діагностики лікування, прогноз.	2
4.	Тема 9. Туберкульоз шкіри. Етіопатогенез. Клінічні форми туберкульозу шкіри. Клінічні прояви в порожнині рота – стоматологічні аспекти. Принципи діагностики, лікування. Профілактика.	2
5.	Тема 10. Лепра. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клінічні різновиди. Стоматологічні аспекти клінічних проявів. Діагностика. Лікування. Профілактика. Організація боротьби з лепрою.	2
6.	Тема 13. СНІД: збудник, епідеміологія, прояви на шкірі та слизових оболонках. Сучасні методи діагностики та лікування. Профілактика СНІДу.	2
	РАЗОМ	12

7. Форми та методи навчання

Форми навчання:

Дисципліна викладається у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

Лекції: розкривають проблемні питання відповідних розділів з інфекційних хвороб. У лекційному курсі максимально використовують дидактичні засоби (мультимедійні презентації, слайди, учбові кінофільми, демонстрацію тематичних хворих). Лекційний та практичний етапи навчання здобувачів складаються переважно таким чином, щоб лекції передували відповідним практичним заняттям.

Практичні заняття:

1) *словесні методи:* навчальна розповідь, бесіда, навчальна дискусія (вони дозволяють роз'яснити ключові питання теми практичного/клінічного заняття та інтегрувати у процес теоретичного розбору опитування здобувачів), інструктаж, робота з методичними розробками, методичними посібниками, підручником;

2) *наочні методи:* демонстрування мультимедійних матеріалів з використанням LCD-екрану за темами клінічного заняття, а також робота у ліжка хворого (розбір клінічних випадків під час відвідування відділення або з використанням електронної бази даних);

3) *практичні методи:* вправа (вирішення ситуаційної клінічної задачі з постановкою діагнозу, його обґрунтуванням і відповіддю на запитання до неї; практична робота у ліжка хворого з клінічним розбором та відкритою дискусією.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, самостійне опанування алгоритмів спілкування з хворим. Завдання для самостійної роботи у вигляді питань з переліку тем СРС включаються до усної співбесіди, письмової роботи (під час клінічного заняття).

8. ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Форми поточного контролю: усне опитування, тестування, оцінювання виконання практичних навичок, оцінювання комунікативних навичок під час рольової гри, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті.

Форма підсумкового контролю: залік.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти під час поточного контролю

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільн	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні

о «2»	ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.
----------	--

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії - при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Бали з навчальної дисципліни для здобувачів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено у таблиці:

Національна оцінка за дисципліну	Сума балів за дисципліну
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння навчальної дисципліни. Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету програмою «Контингент» за відповідною формулою: Середній бал успішності (поточної успішності з дисципліни) x 40.

За рейтинговою шкалою ECTS оцінюються досягнення здобувачів з навчальної дисципліни, які навчаються на одному курсі однієї спеціальності, відповідно до отриманих ними балів, шляхом ранжування, а саме:

Оцінка за шкалою ECTS	Статистичний показник
A	Найкращі 10% здобувачів
B	Наступні 25% здобувачів
C	Наступні 30% здобувачів
D	Наступні 25% здобувачів
E	Наступні 10% здобувачів

Шкала ECTS встановлює належність здобувача до групи кращих чи гірших серед референтної групи однокурсників (факультет, спеціальність), тобто його рейтинг. При конвертації з багатобальної шкали, як правило, межі оцінок «A», «B», «C», «D», «E» не співпадають з межами оцінок «5», «4», «3» за традиційною шкалою. Оцінка «A» за шкалою ECTS не може дорівнювати оцінці «відмінно», а оцінка «B» - оцінці «добре» тощо. Здобувачі, які одержали оцінки «FX» та «F» («2») не вносяться до списку здобувачів, що ранжуються. Такі здобувачі після перескладання автоматично отримують бал «E». Оцінка «FX» виставляється здобувачам, які набрали мінімальну кількість балів за поточну

навчальну діяльність, але яким не зарахований підсумковий контроль. Оцінка «F» виставляється студентам, які відвідали усі аудиторні заняття з навчальної дисципліни, але не набрали середнього балу (3,00) за поточну навчальну діяльність і не допущені до підсумкового контролю.

10. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни
2. Сілабус
3. Методичні розробки до практичних занять
4. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів вищої освіти
5. Мультимедійні презентації
6. Ілюстративні матеріали
7. Ситуаційні клінічні завдання
8. Ситуаційні результати лабораторних обстежень
9. Сценарії рольових ігор (за необхідністю)
10. Електронний банк тестових завдань Крок-2

11. Питання для підготовки до підсумкового контролю

1. Анатомія і гістологія шкіри. Придатки шкіри.
2. Гістопатологічні зміни при запальних процесах в шкірі
3. Морфологічні елементи шкірних висипів (первинні, вторинні)
4. Методика обстеження хворих на шкірні хвороби
5. Спеціальні дерматологічні дослідження: пальпація, зішкрябування, діаскопія, дермографізм, шкіюні проби, біопсія.
6. Методи лабораторних обстежень в дерматології (загальні і спеціальні)
7. Основні методи лікування, що застосовуються в дерматології
8. Лікарські форми для зовнішнього застосування
9. Псоріаз: етіологія, клініка, диференційна діагностика та лікування.
10. Червоний плоский лишай: етіологія, клініка, диференційна діагностика та лікування .
11. Паразитарні захворювання шкіри. Короста: клініка, діагностика, лікування та профілактика. Педикульоз. Етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування та профілактика.
12. Екзема: класифікація, клінічний перебіг, диференційна діагностика та лікування екземи відповідно до стадій.
13. Простий контактний або артіфікаційний дерматит: класифікація, клініка та лікування.
14. Алергічні контактні дерматити, токсикодермія. Клінічна картина та лікування.
15. Атопічний дерматит. Клініка та лікування
16. Піодермії: класифікація, клінічна картина, діагностика та лікування.
17. Грибкові захворювання шкіри. Класифікація, етіологія, клініка, діагностика, лікування і профілактика.
18. Бульозні дерматози. Класифікація, клініка та лікування.
19. Вірусні захворювання шкіри. Клініка, диференційна діагностика.
20. Сифіліс. Етіологія. Патогенез. Епідеміологія і загальна патологія. Імунітет. Шляхи

передачі.

21. Первинний період сифілісу. Клінічна картина. Дифференційна діагностика.
22. Вторинний періоди сифілісу. Клінічна картина. Дифференційна діагностика.
23. Третинний період сифілісу. Клінічна картина. Дифференційна діагностика.
24. Вісцеральний сифіліс. Клінічна картина. Дифференційна діагностика.
25. Сифіліс нервової системи. Клінічна картина. Дифференційна діагностика.
26. Вроджений сифіліс. Клінічна картина. Дифференційна діагностика.
27. Лабораторна діагностика сифілісу. Принципи лікування і профілактики сифілісу.
28. Гонорея. Етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування та профілактика.
29. Трихомоніаз уrogenітальний. Етіологія, патогенез, клініка, принципи лікування та профілактика.
30. Дерматологічні аспекти ВІЛ-інфекції, СНІДу.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Дерматологія і венерологія: Підручник для студ. мед. закладів фахової передвищої та вищої освіти. 2-ге вид., стер. Затверджено МОЗ / В.І. Степаненко, А.І. Чоботарь, С.О. Бондарь та ін. К., 2020.
2. Дерматологія. Венерологія. Т.В. Святенко, І.В. Свистунов. Видавництво: Нова книга, 2021, с. 656.
3. Дерматологія та венерологія: навчальний посібник для підготовки студентів закладів вищої медичної освіти зі спеціальності «Медицина» з тем, які винесено для самостійної роботи / О.І. Денисенко, М.П. Перепічка, М.Ю. Гаєвська [та ін.]. Чернівці, 2019.
4. Практикум з дерматології і венерології / В. І. Степаненко, А. І. Чоботарь, С. О. Бондарь. Київ: Медицина, 2018.
5. Дерматологія, венерологія / За загальною редакцією О.О. Сизон. – Посібник для студентів, магістрів вищих навчальних закладів. – Львів: ТзОВ «ДрукЗахід», 2017.
6. Дерматологія, венерологія в питаннях та відповідях / За загальною редакцією О.О. Сизон. – Посібник для студентів, магістрів вищих навчальних закладів. – Львів: ТзОВ «ДрукЗахід», 2017.

Додаткова:

1. Dermatology, Venereology. Textbook / [Stepanenko V.I, Shupenko M.M., Mikheiev O.G. et al.]; under edit. of V.I. Stepanenko. Kyiv.: KIM, 2013.
2. Skin Disease: Diagnosis and Treatment. Thomas P. Habif. Видавництво: Elsevier, 2017, с. 688.
2. Дерматологія. Венерологія: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. III- IV рівнів акредитації / В.І. Степаненко, М.М. Шупенько, П.М. Недобой, С.Г. Свирид, В.Г. Коляденко [та ін.]; за ред. В.І. Степаненка; Нац. мед. ун-т ім. О.О. Богомольця. К.: KIM, 2012.
3. Дюдюн А.Д. та співав. Інфекції, що передаються статевим шляхом (навчальний посібник). – Київ. Поліграф плюс, 2012. – 133с.
4. Святенко Т. В. [та ін.] ; за ред.: Т. В. Святенко, І. В. Свистунова ; рец.: О. І. Денисенко, Л. А. Болотна Дерматологія. Венерологія : атлас для студентів старших курсів ВНЗ, лікарів інтернів, аспірантів, клініч. ординаторів, лікарів різних спеціальностей /— Вінниця : Нова Книга, 2020. — 424 с.
5. Rook's Textbook of Dermatology Eds.: T. Burns, S. Breathnach, N. Cox, C. Griffiths. 9th ed. 4 Volume Set – Wiley-Blackwell, 2016. – 4696 p.
6. Andrews' Diseases of the Skin: Clinical Dermatology Odom R. B., James W. D., Berger T. G. 12th ed. – Saunders, 2015. – 968 p.

7. Fitzpatrick's Dermatology in General Medicine. 8th ed. Eds.: L. A. Goldsmith et al. – N.Y.: McGraw-Hill medical, 2012. – XXX. - 3076 p. (Two vol).

13. ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Сайт університету <https://onmedu.edu.ua/>

Кафедри E-mail kdvrem@onmedu.edu.ua

Бібліотека library@onmedu.edu.ua